

**Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет**

Кафедра української літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач

кафедри української літератури

доц. А.В. Демченко

“28” серпня 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.3.7 ЛІТЕРАТУРА ДІАСПОРИ

035.01 Філологія (українська, англійська мова і література)

Факультет української філології та журналістики

Курс IV

Форма навчання денна

2017-2018 навчальний рік

Робоча програма з «Література діаспори» для студентів за спеціальністю: 035.01 Філологія (українська мова та література)

Розробник:

Немченко Іван Васильович, доцент, кандидат філологічних наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри української літератури

Протокол від “28” серпня 2017 р. № 1

Завідувач кафедри

доц. Демченко А.В.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2/2	Галузь знань 03.Гуманітарні науки	За вибором	
	Спеціальність 035.01 Філологія (українська мова та література)		
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		4-й	4-й
		семестр	
Загальна кількість годин -90/90		8-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3/3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Лекції	
		16 год.	4
		Практичні, семінарські	
		16 год.	2
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
58 год.	84 год.		
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 35% / 65%

для заочної форми навчання – 6% / 94%

Пояснювальна записка

Програма вивчення навчальної дисципліни “Література діаспори” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю: 035.01 Філологія (українська мова і література).

Мета курсу: висвітлити найхарактерніші явища в літературі української діаспори в тісному зв'язку з материковим письменством ХХ століття та в світовому історико-культурному контексті, зосередивши основну увагу на творчості тих письменників, чий тексти пропонуються до вивчення в школі.

Завдання курсу:

- **методичні:** навчити студентів орієнтуватися у розмаїтому світі діаспорної літератури, удосконалити їх навички аналізу творів;
- **пізнавальні:** сформувати у студентів уявлення про жанрові й стильові пошуки українських письменників у зарубіжжі;
- **практичні:** готувати студентів-філологів до вчительської праці.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **компетентностями:**

комунікативною (вільне володіння державною мовою в усній і письмовій формах; сукупність знань, умінь, ініціатив, необхідних для здійснення комунікації; формування риторичних навичок: уміння розкрити суть проблеми, аргументувати власну позицію щодо шляхів її вирішення, підтримувати у слухачів інтерес і увагу, керувати аудиторією тощо);

культурологічною (сукупність знань про українську матеріальну і духовну культуру та її значущість у світовому контексті, а також уміння використовувати ці знання у професійній діяльності);

краєзнавчою (сукупність знань про традиції літератури і видавничої справи в Україні та в нашому регіоні);

науково-дослідною (сукупність умінь здійснювати пошукове, наукове, експериментальне дослідження, працювати з першоджерелами, критичною літературою, конструювати власну і колективну науково-дослідницьку діяльність).

Очікувані результати навчання

1. Студенти мають належно володіти українською мовою в усній і письмовій формі.
1. Студенти володіють знаннями з історії української літератури.
2. Активізація пізнавальної діяльності студентів через залучення їх до самостійного опрацювання науково-методичних праць із літературознавства
3. Підготовка студентів до майбутньої професійної діяльності.

Програма курсу:

Вступ. Поняття про діаспору. Основні хвилі української еміграції. Шляхи розвитку української літератури в діаспорі. Празька поетична школа. Літературні групи “Танк” і ”Ми” у Варшаві. Діяльність Мистецького Українського Руху (МУРу). Об’єднання зарубіжних українських митців “Слово”. Нью-Йоркська група поетів.

Життя і творчість Є. Маланюка як найбільшого поета діаспори. Письменник у критиці. Огляд поетичних збірок Є. Маланюка. Особливості творчої манери співця. Критика і публіцистика письменника.

Громадська, наукова й літературна діяльність Олега Ольжича (О. Кандиби). Поетичні книги митця “Рінь”, ”Вежі”, ”Підзамчя”, їх мотиви, образи, художня специфіка.

Поезія Олени Теліги, її мотиви, образи, художні прикмети. Публіцистика письменниці. Інші поетеси Празької школи: О. Лятуринська, Г. Мазуренко, Н. Лівницька-Холодна тощо.

Життя і творчість лауреата Шевченківської премії Івана Багряного. Видатний внесок митця до культурної скарбниці українського народу. Поезія Івана Багряного. Роман у віршах “Скелька”, поеми “Аве, Марія”, “Вандея”, “Гуляй-поле”, “Золотий бумеранг”. Сатира й гумор у поезії Івана Багряного. Сатирична повість у віршах “Антон Біда – герой труда”. Проза Івана Багряного. Огляд новелістики. “Тигролови” і ”Сад Гетсиманський” Івана Багряного. Роман “Людина біжить над прірвою”. Повісті митця. Багряний-драматург. Сатирична комедія “Генерал”. Драматична повість “Морітурі”. Повість-вертеп “Розгром”. Публіцистика митця.

Життя і творчість Уласа Самчука. “Марія” і ”Волинь” Уласа Самчука як вершинні зразки його прози. Трилогія “Ост”: романи “Морозів хутір”, ”Темнота”, ”Втеча від себе”. Інші епічні зразки митця: “Юність Василя Шеремети”, “Чого не гоїть вогонь”. Новелістика письменника. Драматургія митця. Особливості творчої манери Уласа Самчука.

Художні здобутки Т. Осьмачки. Поетичні збірки митця. Проза Т. Осьмачки. “Старший боярин” – вершина в творчості митця. Особливості стилю письменника.

Творчість В. Барки на тлі епохи. Проза митця. Романи “Рай” і “Жовтий князь” В. Барки у літературному контексті. Поезія і драматургія письменника.

Література діаспори останніх десятиліть у зв’язках з материковим письменством. Творчі здобутки українських письменників Австралії, Англії, Канади, Польщі, Румунії, Словаччини, Чехії тощо.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Література української діаспори ХХ ст.												
Тема 1. Вступ. Шляхи розвитку української літератури в діаспорі.	10	2				8	11					11
Тема 2. Життя і творчість Є.Маланюка.	12	2	2			8	15	2	2			11
Тема 3. Громадська й літературна діяльність Олега Ольжича.	11	2	2			7	11					11
Тема 4. Поезія Олени Теліги.	11	2	2			7	11					11

Тема 5. Життя і творчість Івана Багряного.	13	2	4			7	12	2				10
Тема 6. Життя і творчість Уласа Самчука.	11	2	2			7	10					10
Тема 7. Художні здобутки Т.Осьмачки.	11	2	2			7	10					10
Тема 8. Творчість В.Барки	11	2	2			7	10					10
Разом за змістовим модулем 1	60/ 60	16	16			58	90	4	2			84
Усього годин	90	16	16			58	90	4	2			84

І ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ

Тема: ”ЛІТЕРАТУРА УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ

І ПОЛОВИНИ ХХ СТ.”

Лекційні модулі

ТЕМА ЗАНЯТТЯ	
1	Вступ. Шляхи розвитку української літератури в діаспорі.
2	Життя і творчість Є.Маланюка.
3	Громадська й літературна діяльність Олега Ольжича.
4	Поезія Олени Теліги.
5	Життя і творчість Івана Багряного.
6	Життя і творчість Уласа Самчука.
7	Художні здобутки Т.Осьмачки.

8	Творчість В.Барки.
----------	--------------------

Практичні модулі:

	ТЕМА ЗАНЯТТЯ
1	Поезія Є.Маланюка.
2	Поезія Олега Ольжича.
3	Поетичний світ Олени Теліги.
4	Поезія Івана Багряного
5	“Тигролови” і ”Сад Гетсиманський” Івана Багряного.
6	“Марія” і ”Волинь” Уласа Самчука.
7	Творчість Т.Осьмачки.
8	Роман “Жовтий князь” В. Барки

Модулі самостійної роботи:

1. Вивчити напам’ять вірші Є.Маланюка “Стилет чи стилос?..”, “Шевченко”.
2. Вивчити напам’ять вірші Олега Ольжича “Рінь” (“Де шлях у жовті врізується стіни”), “Підзамчя”.
3. Вивчити напам’ять вірш Олени Теліги (на вибір).
4. Вивчити напам’ять вірш Івана Багряного “Рідна мова”.
5. Опрацювати тему “Драматургія Івана Багряного”.
6. Опрацювати тему “Трилогія У.Самчука “Ост”.

7. Опрацювати тему “Тема голоду і репресій на Україні в творчості В.Барки, В.Чапленка, Л.Коваленко та ін.”.
8. Вивчити напам’ять поезію “Україна” Т.Осьмачки.
9. Вивчити напам’ять поезію “Карпатські січовики” Яра Славутича.
- 10.** Вивчити напам’ять поезію Н.Лівицької-Холодної «Чорний колір – колір зради».

Підсумкова тека:

Методи навчання

Забезпечується комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця-філолога з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування.

З метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу: комп’ютерна підтримка навчального процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод тощо).

Методи контролю

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об’єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Використовуються такі методи контролю (усного, письмового), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів – майбутніх фахівців-філологів до навчально-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається усному, письмовому, програмованому, практичному і тестовому контролю.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

1. Екзамен.

А. (відмінно) – 90-100 балів – повне, ґрунтове розкриття питань з використанням спеціальної термінології;

В (добре) – 82-89 балів – володіння узагальненими знаннями з предмета, вільне висвітлення питань з незначними помилками;

С (добре) – 74-81 балів - достатньо повні знання, відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з помилками;

Д (задовільно) 64-73 балів – відтворена значна частина матеріалу, відповідь правильна, але недостатньо осмислена;

Е (задовільно) 60-63 балів - студент володіє матеріалом на початковому рівні, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну частину матеріалу;

Ф (незадовільно) 35-59 балів – студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, здатний усно відтворити окремі частини теми, не володіє термінологією;

FX (незадовільно) 1-34 балів – відповідь відсутня.

2. Диференційований залік

А (відмінно) 90-100 балів – повна і правильна відповідь на теоретичні питання та виконане практичне завдання;

В (добре) 82-89 балів – повна і правильна відповідь на теоретичні питання та неповністю виконане практичне завдання;

C (добре) 74-81 балів – достатня відповідь на теоретичні запитання з деякими неточностями та виконане практичне завдання;

D (задовільно) 64-73 балів – достатня відповідь на теоретичні запитання з неточностями та виконане практичне завдання;

E (задовільно) 60-63 балів – поверхова відповідь на теоретичні питання та виконане практичне завдання;

F (незадовільно) 35-59 балів – правильна, але неповна відповідь на теоретичне запитання, невиконане практичне завдання;

FX (незадовільно) 1-34 балів – відсутність будь-якої відповіді на теоретичне запитання та невиконане практичне завдання.

3. Залік

1. «зараховано», якщо у студента:

- Повна і правильна відповідь на теоретичні питання та виконане, або неповністю виконане практичне завдання.
- Достатня відповідь на теоретичні запитання з деякими неточностями, виконане практичне завдання.
- Поверхова відповідь на теоретичні запитання, виконане практичне завдання.

2. «незараховано», якщо у студента:

- Правильна, але неповна відповідь на теоретичне запитання, невиконане практичне завдання.
- Поверхова відповідь на теоретичне запитання та невиконане практичне завдання.
- Відсутність будь-якої відповіді на теоретичне запитання та невиконане практичне завдання.

4.Письмова контрольна робота.

A (відмінно) 90-100 балів – ґрунтовне засвоєння програмного матеріалу;

B (добре) 82-89 балів – вільне висвітлення питань з незначними помилками;

С (добре) 74-81 балів – вільне висвітлення питань з помилками;

Д (задовільно) 64-73 балів – наявність у відповіді окремих неточностей, які свідчать про недостатнє засвоєння теоретичного матеріалу;

Е (задовільно) 60-63 балів – наявність у відповіді неточностей, які свідчать про недостатнє засвоєння теоретичного матеріалу ;

Ф (незадовільно) 35-59 балів – у відповіді є суттєві помилки, вони свідчать про повне незнання термінології;

FX (незадовільно) 1-34 балів – відсутність будь-якої відповіді.

5. Реферат

А (відмінно) 90-100 балів – глибоке розкриття проблеми;

В (добре) 82-89 балів – тема розкрита недостатньо повно;

С (добре) 74-81 балів – тема розкрита неповно;

Д (задовільно) 64-73 балів – тема розкрита поверхово;

Е (задовільно) 60-63 балів – реферат суто компілятивного рівня ;

Ф (незадовільно) 35-59 балів – розкритий лише окремий аспект проблеми;

FX (незадовільно) 1-34 балів – реферат відсутній.

6. Усна відповідь.

А (відмінно) 90-100 балів – повне і ґрунтовне розкриття теми;

В (добре) 82-89 балів – повне і ґрунтовне розкриття теми з окремими неточностями;

С (добре) 74-81 балів – вільне висвітлення теми з незначними помилками;

Д (задовільно) 64-73 балів – орієнтація у програмовому матеріалі з помилками у використанні термінології;

Е (задовільно) 60-63 балів – орієнтація у програмовому матеріалі з суттєвими неточностями та помилками у використанні термінології;

Ф (незадовільно) 35-59 балів – часткове відтворення основного змісту теми, незнання спеціальної термінології;

FX (незадовільно) 1-34 балів – відсутня або повністю неправильна відповідь.

Критерії оцінювання знань студентів

A (відмінно) 90-100 балів – Відповідь студента відзначається повнотою і вичерпністю викладу матеріалу теоретичного курсу, ґрунтується на знаннях різних точок зору з обговорюваної проблеми. При цьому студент повинен уміти висловити й мотивувати власне бачення аналізованих питань, ознайомитись із основною та додатковою рекомендованою до курсу науковою літературою. Відповідь має бути логічною, зв'язною, послідовною й аргументованою. Теоретичні положення слід підкріплювати конкретними прикладами. Студент повинен уміти застосовувати свої теоретичні знання на практиці (напр., під час вивчення епічних, драматичних та ліричних творів, при розгляді творів різноманітних жанрів тощо), застосовувати сучасні технології навчання тощо;

B (добре) 82-89 балів – Студент повинен володіти матеріалом на належному рівні, проте може помилятися у неprinципових моментах. Студент повинен опрацювати і знати основну та додаткову рекомендовану літературу до курсу. Відповідь повинна бути логічною, викладеною правильною літературною мовою. Свої теоретичні знання студент повинен уміти застосовувати на практиці;

C (добре) 74-81 балів – Студент повинен володіти матеріалом, самостійно оцінювати явища, виправляти допущені помилки, працювати з різними джерелами інформації, творчо використовувати дібраний матеріал.

D (задовільно) 64-73 балів – Відповідь студента є неповною і не досить аргументованою. Студент повинен знати значну частину матеріалу, запропонованого в теоретичном курс, але ці знання можуть мати несистемний характер. Під час відповіді наводить окремі власні приклади на підтвердження окремих суджень, за допомогою викладача здатен зробити певні висновки.

E (задовільно) 60-63 балів – Студент повинен знати запропонований матеріал курсу, володіти окремими навичками аналізу тексту, орієнтуватися

в масиві рекомендованої літератури, вміти наводити приклади, відтворювати самостійно опрацьований матеріал.

F (незадовільно) 35-59 балів – Студент розуміє матеріал на елементарному рівні, називаючи лише окремі факти або явища, необізнаний із рекомендованою літературою, може частково відповідати на поставлені запитання, але сам не здатен викласти теоретичний матеріал і підкріпити його прикладами.

FX (незадовільно) 1-34 балів – У студента відсутні знання матеріалу, запропонованого в теоретичному курсі.

Критерії оцінювання презентації

A (відмінно) 90-100 балів – кількість слайдів більше 20, логічна послідовність їх розташування, повне, ґрунтовне розкриття теми з використанням спеціальної термінології;

B (добре) 82-89 балів – кількість слайдів 18-20, логічна послідовність їх розташування, вільне висвітлення теми з незначними помилками;

C (добре) 74-81 балів – кількість слайдів 15-17, дещо порушена логічна послідовність їх розташування, тема розкрита повно, логічно, але з помилками;

D (задовільно) 64-73 балів – кількість слайдів 13-14, переважно логічно послідовно розташовані, матеріал розкрито правильно, але недостатньо осмислено;

E (задовільно) 60-63 балів – кількість слайдів не менше 10-12, частково логічно послідовно розташовані, матеріал розкрито на початковому рівні;

F (незадовільно) 35-59 балів – кількість слайдів менше 10, відсутня логічна послідовність їх розташування, відтворено окремі частини теми, студент не володіє термінологією;

FX (незадовільно) 1-34 балів – відсутність презентації.

Перелік літератури:

Основна література:

1. Голомб Л. Новаторські тенденції в українській літературі кінця XIX – перших десятиліть XX ст. /Л.Голомб. - Ужгород, 2008.
2. Гроно нездоланих співців: літ. портрети укр. письменників XX сторіччя, твори яких увійшли до оновлених програм: навч. посібник.-К.,1997.
3. Губарець В.В. Преса і книга діаспори: з історії видавничої діяльності українського зарубіжжя / Василь Губарець.- К.,2008.
4. Донцов Д. Дві літератури нашої доби / Д.Донцов.- Львів, 1991.
5. Жулинський М. Слово і доля: навчальний посібник / М.Жулинський.- К.,2002.
6. Історія української літератури XX ст.: у 2-х книгах / за ред. В.Г.Дончика - К.: Либідь,1993-1995.
7. Клочек Григорій. Романи Івана Багряного “Тигролови” і “Сад Гетсиманський”: Навчальний посібник / Г.Клочек.-Кіровоград: Степова Еллада,1998.
8. Костюк Г. Літературно-мистецькі перехрестя (паралелі) / Г.Костюк.- Вашингтон-Київ, 2002.
9. Лавріненко Ю.Розстріляне відродження / Ю.Лавріненко.-К., 2004.
10. Немченко Г.В., Немченко І.В. Вежі духовності: посібник з літератури української діаспори / Г.В.Немченко, І.В.Немченко. - Херсон, 2000.
11. Салига Т. Імператив: Літературознавчі статті, критика, публіцистика / Т.Салига. – Львів, 1997.
12. Скорина Л. Література та літературознавство української діаспори: курс лекцій / Людмила Скорина.- Черкаси, 2005.
13. Славутич Яр. Розстріляна муза / Яр Славутич.-К.,1992.
14. Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки XX ст./ за ред. М.Зубрицької.- Львів, 2002.
15. Солод Юлія. Українська література – XX (погляд у кінці тисячоліття):навчальний посібник за програмою 11 класу / Ю.Солод.- К., 1997.
16. Українське слово: хрестоматія української літератури та літературної критики XX століття: У 4 книгах.-К.: Рось, 1994-1995; К.,2001.
17. Хороб С. Українська драматургія 20-30-х років у Західній Україні та діаспорі / Степан Хороб.- Івано-Франківськ, 2008.
18. Хрестоматія з української літератури XX ст.: для учнів 11 класу середньої загальноосвітньої школи / упор. Петро Кононенко та ін.-К.: ТОВ “ЛДЛ”, 1999.
19. Цуркан І.М. Українська література зарубіжжя: навч. метод. рек. до вивч. курсу / І.Цуркан.- Херсон: Вид-во ХДУ,2003.- 32 с.
20. Шерех Ю. Пороги і запоріжжя: Література. Мистецтво.Ідеології: у 3 книгах.- Харків, 1998.

Додаткова література:

1. Близнята ще зустрінуться: антологія драматургії української діаспори / упор. І вст.ст. Лариси Залеської Онишкевич.- К.,1997.
2. Бойко Юрій. Олег Ольжич як поет / Ю.Бойко // Бойко Ю. Вибр. праці.-К.: Медекол, 1992.-С.286-297.
3. Войчишин Ю. “Ярий крик і біль тужавий...”: поетична особистість Євгена Маланюка / Ю.Войчишин.-К.: Либідь, 1993.
4. Волинські дороги Уласа Самчука.-Рівне,1993.
5. Гаврильченко О., Коваленко А. Штрихи до літературного портрета Івана Багряного О.Гаврильченко, А.Коваленко // Багряний Іван. Сад Гетсиманський.-К.: Дніпро, 1992.-С.5-18.
6. Гришко В. Невгасна віра в людину / В.Гришко // Січ.-1991.-№ 10.-С.13-15.
7. Гусева Світлана. Тема уроку: “Тигролови” І. Багряного / С.Гусева // Слово і час.-1994.-№6.-С.61-65.
8. Демченко А.В., Кузьменко Л. Особливості поетики творів Євгена Маланюка А.В.Демченко, Л.Кузьменко // Південний архів. Філологічні науки : збірник наукових праць. Випуск VIII.-Херсон: Видавництво ХДУ,2000. – С.31-34.
9. Демченко А.В. Антична мудрість на теренах української поезії (На матеріалах поетичних творів Яра Славутича) / А.В.Демченко // Поетика Яра Славутича / Упор. Іван Лопушинський.- Друге доповн.вид.- Харків-Херсон, 2003.- С.212-223.
10. Демченко А.В. Антика в поетичній творчості Євгена Маланюка та Яра Славутича / А.В.Демченко //Південний архів. Філологічні науки : Збірник наукових праць. Випуск XXI.-Херсон: Видавництво ХДУ,2003. – С.168-174.
11. Демченко А.В. Світогляд Юрія Клена / А.В.Демченко // Вісник Таврійської фундації.- 2005.- № 1.- С.31-34.
12. Державин В. О. Ольжич – поет національного героїзму. Поетичне мистецтво Ольжича / В. Державин // Укр. слово : Хрестоматія: У 4 кн.-К.,1994.-Кн.2.-С.543-544; 578-599.
13. Дністровий А., Астаф`єв О. Поети і воїни прийдешнього / А.Дністровий, О.Астаф`єв // Празька поетична школа: Антологія. – Харків, 2004. – С.3-31.
14. Донцов Д. Поетка вогняних меж / Д.Донцов // Українське слово: Хрестоматія.-К.,1994.-Кн.2.-С.600-607.
15. Жулинський М.Г. Іван Багряний / М.Жулинський // Слово і час.-1991.№ 10.-С.7-13.
16. Жулинський М. Приречений на самотність і вигнання / М.Жулинський //Осьмачка Т. Поезії.-К.,1991.-С.5-18.
17. Жулинський М. “Я хочу бути тільки людиною” / М.Жулинський // Багряний Іван. Тигролови.- К.: Молодь,1991.-С.249-262.
18. З рідного гнізда: діаспора.- К.,1992.
19. Загороднюк В.С. Культурно-естетична концепція у творчості Юрія Клена / В.Загороднюк // Вісник Таврійської фундації.- 2005.- № 1.- С.35-40.
20. Загороднюк В.С. Своєрідність хронотопу в повісті О.Солженіцина “Один день Івана Денисовича” та в романі Івана Багряного “Сад Гетсиманський”/ В.Загороднюк //

- Південний архів: Збірник наукових праць (філологічні науки). – Херсон, 2001. – С. 214 – 216.
21. Загороднюк В.С. М.Стельмах й І.Кошелівець: проблема змісту і функцій художнього слова / В.Загороднюк // Південний архів: Збірник наукових праць (філологічні науки). – Херсон, 2001. – Випуск ХУ. – С. 191 – 194.
 22. Зарубіжні українці: Довідник.- К.,1991.
 23. Зборовська Ніла. “Танцююча зірка” Тодося Осьмачки / Ніла Зборовська.-К.,1996.
 24. Золотий гомін: українська поезія світу.- К.,1991.- Вип.1; К.,1997.- Вип.2.
 25. Ільницький М. Західноукраїнська і емігрантська поезія 20-30-х років.-К.,1992.
 26. Карпатська замана: збірник творів українських письменників Чехословаччини.-К.,1990.
 27. Куценко Л. Боян степової Еллади / Л.Куценко.- Кіровоград,1993.
 28. Куценко Л. Dominus Маланюк: тло і постать / Л.Куценко.- К.,2002.
 29. Лавриненко Юрій. Поет світової епохи. Мислитель-спостережник в енциклопедичному підсумку / Ю.Лавриненко // Українське слово: хрестоматія.-Кн.2.-К..1994.-С.148-158.
 30. Мірошніченко Микола. Золотий бумеранг / М.Мірошніченко // Слово і час.-1993.-№ 12.-С.88-89.
 31. Муза любові й боротьби: Українська поезія празької школи.-К.,1995.
 32. Наріжний С. Українська еміграція: культурна праця української еміграції 1919-1939 / С.Наріжний.- К.,1999.
 33. Неврлий М. Муза болю, боротьби / М.Неврлий // Маланюк Євген. Поезії.-К.,1992.-С.5-28.
 34. Неврлий М. Муза мужності й боротьби / М.Неврлий // Ольжич Олег. Цитаделя духа.- Братислава-Пряшів-Лондон,1991.-С.5-30.
 35. Неврлий М. Празька поетична школа / М.Неврлий // Муза любові й боротьби: Укр. поезія празької школи.-К.,1995.-С.3-19.
 36. Немченко Г.В. “Життя спинилось в розпеченій тиші...” (на смерть української поетеси Наталі Лівницької-Холодної) / Г.Немченко // Вісник Таврійської фундації.- 2005.- № 1.- С.187-198.
 37. Немченко Г.В. Художній світ Наталени Королевої / Г.Немченко // Вісник Таврійської фундації.- 2005.- № 1.- С.47-50.
 38. Немченко Г.В. Інтимна лірика Яра Славутича / Г.Немченко // Херсонський збірник: До 80-річчя Яра Славутича. – Херсон, 1998. – С. 73 – 75.
 39. Немченко Г.В. Поетика інтимної лірики Яра Славутича / Г.Немченко // Поетика Яра Славутича / Упор. І.Лопушинський. – Київ – Херсон, 1999. – С. 26 – 32.
 40. Немченко Г.В. Вивчення біографії Яра Славутича на уроці літератури рідного краю / Г.Немченко // Красзнавство і туризм: освіта, виховання, стиль життя: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. – К., 2000. – С. 213 – 218.
 41. Немченко Г.В. Поетика Наталі Лівницької-Холодної / Г.Немченко // Південний архів: Філологічні науки. – Вип. ІХ. – Херсон, 2001. – С. 265 – 274.
 42. Немченко Г.В. Митець світового масштабу /Улас Самчук і його епос “Волинь”/ Г.Немченко // Південний архів: Філологічні науки. Вип. ХІІІ. – Херсон, 2001. – С. 131 – 134.

43. Немченко Г.В. “Волинь” та ”Марія” Уласа Самчука як зразки романного епосу / Г.Немченко // Сучасний погляд на літературу: наук.зб.: пам’яті академіка Петра Хропка.- К.,2004.- С.102-121.
44. Немченко Г.В., Немченко І.В. “Щоб колосились зерна перемоги” /До 95-річчя від дня народження поетки-борця Олени Теліги/ // Визвольний шлях. – 2001. – № 7. – С. 56 – 68.
45. Немченко Г.В., Немченко І.В. “Любові ненаситної скарби” (До 100-річчя від дня народження Наталі Лівницької-Холодної) // Визвольний шлях.- 2002.- № 12.- С.85-97.
46. Немченко Г.В., Немченко І.В. “Він був поглинутий рікою забуття...” // Вивчаємо українську мову та літературу.- 2004.- № 3.- С.12-13.
47. Немченко Іван. “Вийдемо до сонця з темних мурів...” / Огляд поетичного доробку Івана Багряного / Іван Немченко // Визвольний шлях.-2001.№ 10.-С.93-107; № 11.-С.86-100.
48. Немченко І.В. “Крізь морок, битви, тюрми і наруги...” (Життєвий і поетичний розгін Андрія Ворушила-Легота) / Іван Немченко // Визвольний шлях. – 2001. – № 12. – С. 81 – 100; 2002. – № 1. – С. 82 – 96.
49. Немченко І.В. “І кожна рима, як свячений ніж...” (Із спостережень над поезіями Є.Маланюка / Іван Немченко // Визвольний шлях. – 2002. – № 4. – С. 97 – 106; 2002. – № 5. – С. 110 – 124.
50. Пінчук С. Свідок і оборонець “зірваної з кореня” України / С.Пінчук // Осьмачка Т. Старший боярин, План до двору: Романи.-К.,1998.- С.3-8.
51. Пінчук Степан. Улас Самчук та його романи про голодомор 33-го / С.Пінчук // Самчук У. Марія.-К.,1991.-С.171-188.
52. Пінчук С. Улас Самчук і його роман-епопея “Волинь”/ С.Пінчук // Самчук У. Волинь: Роман у 3 частинах.-К.,1993.-С.Т.2.-С.325-333.
53. Пінчук С. Улас Самчук / С.Пінчук // Літ. Україна.-1991.-17 січня.
54. Пінчук С. Улас Самчук / С.Пінчук // СІЧ.-1995.-№2.-С.11-18.
55. Подоляк Борис (Г.Костюк). Поезія, вічність, час Б.Подоляк // Багряний Іван. Золотий бумеранг: Вірші...-К.,1999.-С.621-638.
56. Поети Нью-Йоркської групи: Антологія.- Харків,2003.
57. Празька поетична школа: Антологія.- Харків,2004.
58. Рідні голоси з далекого континенту: Твори сучасних українських письменників Австралії.- К.,1993.
59. Романенчук Богдан. Євген Маланюк – “кривавих шляхів апостол” / Богдан Романенчук // Дивослово.-1997.-№ 2.-С.10-12.
60. Садівська Валентина. Народознавчий аспект аналізу Уласа Самчука “Марія” / В.Садівська // Дивослово.-1996.-№ 5-6.-С.43-46.
61. Салига Тарас. Залізних імператор строф / Т.Салига // Маланюк Євген. Поезії. Львів,1992.-С.3-30.
62. Скорська Тамара. “І не було ніде йому спокою” / Т.Скорська // Україна.-1991.-№1.-С.17-18.
63. Скрипка В. На хресному шляху / В.Скрипка // Березіль.-1992.-№ 5-6.-С.13-14.
64. Слабошпицький М. Тодось Осьмачка... / М. Слабошпицький - К.,1995.-С.3-76.
65. Слабошпицький М. Поет із пекла: роман-дослідження / М. Слабошпицький.- К.,2003.

66. Славутич Яр. Голодомор в українській літературі на Заході / Яр Славутич // Славутич Яр. Меч і перо.-К.,1992.-С.387-412; Слово і час.-1991.-№10.-С.10-18.
67. Сорока В.І. Формування духовного світу особистості при вивченні образу Григорія Многогрішного (р-н “Тигролови” І.Багряного) В.Сорока // Південний архів: зб. наук. праць, Херсон, 2001, с. 200 – 203.
68. Стефаник Ю. Матеріали до характеристики життя і творчості. Спогад / Ю.Стефаник // Українське слово.Хрестоматія.-К.,1994.-Кн.2.-С.108-114.
69. Столярчук Богдан. Не наполохай ранню тишу: рецензії / Богдан Столярчук.- Рівне-Люблін, 2007.- 39 с.
70. Творчість і доля Т. Осьмачки в контексті українського письменства ХХ століття.-Черкаси,1995.
71. Українське слово: хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ століття: у 4 книгах.-К.: Рось, 1994-1995; К.,2001.
72. Улас Самчук: до 90-річчя від дня народження письменника: ювілейний зб.-Рівне,1994.
73. Цуркан Ігор. Світ казок Емми Андіївської / Ігор Цуркан. // Рідні джерела. — 2002. — №3. — С.7—10.
74. Цуркан І.М. Українська література зарубіжжя: навч.метод.рек.до вивч.курсу / Ігор Цуркан.- Херсон: Вид-во ХДУ,2003.- 32 с.
75. Чухонцева Н.Д. Мариністичні мотиви в поезії Яра Славутича / Н.Чухонцева // Запорізький збірник до 80-річчя Яра Славутича. – Київ; – Запоріжжя,1998. – С. 98 – 102.
76. Чухонцева Н.Д. Бароко в літературознавчих розвідках і художньому світі Яра Славутича / Н.Чухонцева // Поетика Яра Славутича.- Київ; Херсон , 1999 – С.19-25.
77. Чухонцева Н.Д. Роль інтеграції літературознавчих дисциплін в активізації пізнавального процесу (на матеріалі уроків позакласного читання за романом В.Винниченка “Сонячна машина”) / Н.Чухонцева // Педагогічні науки: Зб. наук. праць. Вип. 9. – Херсон: Айлант, 1999. – С. 93 – 99.
78. Чухонцева Н.Д., Півкач І. Творчість Яра Славутича на уроках літератури рідного краю // Краєзнавство і туризм: освіта, виховання, стиль життя: Матеріали наук.-практич. Конференції (9 – 11 листопада, Херсон). – К., 2000. – С. 208 – 213.
79. Чухонцева Н.Д. Культурософські ідеї у творчості Томаса Стернза Еліота й Олега Ольжича / Н.Чухонцева // Південний архів: Зб. наук. праць: Філологічні науки. – Вип. XIII. – Херсон: Айлант, 2001. – С. 109 – 111.
80. Червак Богдан. Слово з висот героїчності Б.Червак // Дороговказ. Поезії О. Теліги та О.Ольжича.-К.,1994.-С.10-15.
81. Череватенко Л. “Я камінь з Божої духовності” / Л.Череватенко // Ольжич Олег. Незнаному воякові.-К.,1994.-С.351-424.
82. Череватенко Л. “Я повернуся до своєї Вітчизни” / Л.Череватенко // Багряний Іван. Сад Гетсиманський.-К.,1991.-С.439-510.
83. Чернихівський Г. “Народе мій! До тебе я ще верну” / Г.Чернихівський // Друг читача.-1993.-21 січня.
84. Чернихівський Г. Улас Самчук: сторінки біографії / Г.Чернихівський.- Тернопіль, 2005.

85. Шевчук В. Улас Самчук та його Волинська сага / В.Шевчук // УЛМШ.-1992.-№11-12.-С.30-33.
86. Шерех Ю. Третя сторожа: Література. Мистецтво. Ідеології / Ю.Шерех.- К., 1993.
87. Шиманська Галина З рамена ОУН – у вічність // Дороговказ. Поезії О. Теліги та О.Ольжича.-К.,1994.-С.3-9.
88. Шугай Олександр. Голгофа Івана Багряного / Олександр Шугай // Багряний Іван. Золотий бумеранг: Вірші...-К.,1999.-С. 638-657.
89. Шугай Олександр. Іван Багряний, або через терни Гетсиманського саду: Роман-дослідження / Олександр Шугай.-К.,1996.

Електронні ресурси

90. Астаф'єв О. Література української діаспори // Енциклопедія сучасної України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://esu.com.ua/images/article_images/17tom/no_photo1.jpg
91. Еміграційна література ХХ століття [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<https://sites.google.com/site/svitpoeziiiii/tvorcist-l-kostenko>
92. Еміграційна література ХХ століття: каталог творів [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<https://ukrclassic.com.ua/katalog/teoriya-literaturi/2722-emigratsijna-literatura-xx-stolit-tya>
93. Історія української літературної критики та літературознавства: хрестоматія: у трьох книгах. Кн.1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://litmisto.org.ua/?p=3351>.
94. Лівницька-Холодна Н. Поезії. Режим доступу: <http://www.liknep.com.ua/viewtopic.php?p=1177>
95. Немченко І. Контури українського літературного простору в сучасній Польщі [Електронний ресурс] / Просвіта Херсонщини – Режим доступу: <http://prosvita-ks.co.ua/visnik-tavriyskoyi-fundaciyi-vipusk-2/ivan-nemchenko-konturi-ukrayins-kogo-literaturnogo-prostoru>
96. Осьмачка Тодосій. Творчість [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.poetryclub.com.ua/>
97. Осьмачка Тодось. Поезії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrlit.vn.ua/.../osmachka.html>
98. Славутич Яр (Жученко Григорій) : творчість. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.poetryclub.com.ua>.
99. [Ukrlit.vn.ua/ biography/vovk.html](http://Ukrlit.vn.ua/biography/vovk.html).

